

MAGDALENA SUSKA - SZCZERBICKA
Słuchaczka Zaocznych Studiów Doktoranckich
Uniwersytet Szczeciński, Wydział Nauk Ekonomicznych i Zarządzania

OCENA WIARYGODNOŚCI I RYZYKA KREDYTOWEGO PRZEDSIĘBIORSTWA DZIAŁAJĄCEGO W SEKTORZE ENERGETYKI WIATROWEJ

Streszczenie

Celem niniejszego artykułu jest przedstawienie oceny wiarygodności i ryzyka kredytowego przedsiębiorstwa. Występujące w ostatnich latach liczne zmiany warunków funkcjonowania przedsiębiorstw wywołały szereg zintensyfikowanych działań mających na celu utrzymanie się i rozwijanie na rynku. Najważniejszym problemem funkcjonowania firm wydaje się być jego wiarygodność i utrzymanie właściwej płynności finansowej by nie zmniejszyć zaufania interesariuszy. Świadomi przedsiębiorcy wiedzą, że nie zdołają przetrwać bez rozwoju przedsiębiorstwa, który warunkowany jest bardzo często pozyskiwaniem kapitału obcego w celu realizacji planowanego rozwoju. Referat przedstawia jaki wpływ ma ustalenie wiarygodności i ryzyka kredytowego dla przedsiębiorstwa na pozyskanie kredytu. Autor przedstawia metody analizy ryzyka kredytowego na przykładzie firmy, która rozpoczyna swoją działalność na rynku energetyki wiatrowej i ubiega się o kredyt na finansowanie przedsięwzięcia w postaci budowy elektrowni wiatrowych. Dzięki przedstawionej analizie otrzymujemy informację jakie szanse ma przedsiębiorstwo na pozyskanie finansowania i jak jego sytuacja finansowa wpływa na decyzję banku.

Słowa kluczowe: polityka kredytowa, strategie polityki kredytowej, analiza wiarygodności przedsiębiorstwa, analiza ryzyka kredytowego

1. Wprowadzenie

Występujące w ostatnich latach w Polsce liczne przemiany społeczno-gospodarcze, przyczyniły się do zmiany warunków funkcjonowania większości przedsiębiorstw, które to skupiły swoje działania nie tylko na rozwoju ale i na budowaniu własnej polityki wobec odbiorców m.in. reputacji. Celem niniejszego artykułu jest przedstawienie metod analizy ryzyka kredytowego służących ocenie wiarygodności kredytowej przedsiębiorstwa. Badanie wiarygodności zobrazowano na przykładzie przedsiębiorstwa rozpoczynającego swoją działalność na rynku energetyki wiatrowej, którego celem jest pozyskanie kredytowania na realizację przedsięwzięcia polegającego na budowie trzech elektrowni wiatrowych. Niezwykle istotny jest rozwój przedsiębiorstwa, a działania mające na celu zwiększenie udziału w rynku wymagają od kierownictwa profesjonalnego prowadzenia polityki przedsiębiorstwa, powinni charakteryzować

Magdalena Suska - Szczerbicka
OCENA WIARYGODNOŚCI I RYZYKA KREDYTOWEGO PRZEDSIĘBIORSTWA
DZIAŁAJĄCEGO W SEKTORZE ENERGETYKI WIATROWEJ

się chęcią ustawicznej zmiany obszarów oraz sposobów działania przedsiębiorstwa zgodnie ze zmianą wizji tego przedsiębiorstwa i stanu jego otoczenia.¹ Stworzenie planu rozwoju i podjęcie właściwych działań jest podstawowym warunkiem realizacji każdego przedsięwzięcia. Przedsiębiorstwa, które prowadzi działalność w zmiennym otoczeniu powinny mieć ograniczoną strukturę pozwalającą lepiej dostosować się do zmian.² Choć wiele firm nie podejmuje działań inwestycyjnych i w związku z tym nie interesuje się długoterminowym zarządzaniem finansami to jednak nie zwalnia ich to z obowiązku dbania o swoją wiarygodność finansową.

2. Polityka kredytowa i jej strategię

Pod pojęciem polityka kredytowa rozumiemy zarządzanie należnościami z tytułu dostaw i usług oraz odpowiadającą ich udziałowi kompozycję pozostałych aktywów bieżących.³ To postanowienie w zakresie określonych celów, z uwzględnieniem wymogów i oczekiwań określające specyfikę postępowania kredytowego. Polityka kredytowa to polityka niezwykle istotna dla finansów, gdyż ma ona na celu wyznaczanie ceny za użyczenie pieniądza. Kredyt to zasilenie finansowe podmiotu przez banki komercyjne, ze środków zdeponowanych w tych bankach na warunkach zwrotu wartości zasilenia w określonym terminie wraz z wynagrodzeniem.⁴ Głównym obszarem zainteresowania polityki staje się wybór między działaniami zmierzającymi do zwiększenia należności a działaniami służącymi zwiększeniu stanu środków pieniężnych.⁵

Przedstawiana jest w postaci określonych parametrów, poprzez które:

- a) przedsiębiorca wpływa na należności i inne składniki kapitału obrotowego brutto w związku z tym wpływa na klientów
- b) przedstawia różnych kontrahentów przez pryzmat zdolności do regulowania swoich zobowiązań.

Stanowi ona specyficzną formę zasilenia zewnętrznymi środkami finansowymi danego podmiotu. Kredytobiorca podpisuje umowę z bankiem, w której zobowiązany jest do spłacenia kredytu w określonej kwocie, w określonym terminie, wraz z odsetkami. Ryzykiem staje się niepewność w zakresie terminu uregulowania należności. Jedynym sposobem eliminacji takiego ryzyka jest odmowa udzielenia kredytu handlowego danemu klientowi.⁶ Celem polityki kredytowej (PK) jest realizacja zysku na określonym z góry poziomie przy akceptowanej stopie zysku. Preferowana przez określonego przedsiębiorcę stopa zysku i jego skłonności do ponoszenia ryzyka nadaje kształt polityce kredytowej.

¹ Gierszewska R., Romanowska M.: *Analiza strategiczna przedsiębiorstwa*, PWE Warszawa 2003, str. 18

² Buhler P.: *Zarządzanie*, HELION, Warszawa 2002, str.224-225

³ Sierpińska M., Wędzki D.: *Zarządzanie płynnością finansową w przedsiębiorstwie*, Wydawnictwo PWN, Warszawa 1997, s.146

⁴ <http://www.m3d.pl/polityka-kredytowa>

⁵ Gup B.: *Principles of Financial Management*, John Wiley and Sons, New York 1985, s.434

⁶ Brealey R., Myers C.: *Principles of Corporate Finance*, McGraw-Hill Book Company, New York 1988, s.725

Magdalena Suska - Szczerbicka
OCENA WIARYGODNOŚCI I RYZYKA KREDYTOWEGO PRZEDSIĘBIORSTWA
DZIAŁAJĄCEGO W SEKTORZE ENERGETYKI WIATROWEJ

W strukturze PK należy umieścić wytyczne:

- minimalizacja należności przeterminowanych i nieściągalnych oraz maksymalizację sprzedaży,
- sformułowanie jasnych i przejrzystych zasad wraz z ich rygorystycznym przestrzeganiem,
- uwzględnianie długookresowych planów przedsiębiorstwa w zakresie wpływów finansowych.

Przez strategię polityki kredytowej należy rozumieć cele, którym realizacja ma służyć oraz sposoby ich osiągnięcia, oznaczające określone wielkości parametrów i odpowiednie instrumenty tej polityki.⁷ PK wynika ze strategii kapitału obrotowego, ponieważ wpływa na realizację celów określonych w tej strategii. Kapitał obrotowy stanowi nadwyżkę aktywów obrotowych nad zobowiązaniami. Strategia finansowania aktywów obrotowych oznacza przyjęcie określonej koncepcji wykorzystania różnych źródeł jej pokrycia.⁸

Wyróżnia się następujące strategie polityki kredytowej:

- konserwatywną
- agresywną
- elastyczną.⁹

Strategia konserwatywna polega na tym, że przedsiębiorstwo ją stosujące wymaga od swoich kontrahentów bezwzględnego przestrzegania krótkich terminu płatności. W strategii tej preferowani są klienci o niskim ryzyku kredytowym. W przypadku nieterminowej zapłaty natychmiast uruchamia się tu narzędzia prawnego zabezpieczenia należności (np. blokada rachunków bankowych). Wada tej strategii jest fakt ucieczki kontrahentów, którzy płacą nieterminowo.

Strategia agresywna polega na maksymalizacji sprzedaży, przede wszystkim wielkości sprzedaży. Ustala się tu relatywnie długi termin zapłaty. W przypadku braku terminowej zapłaty nie stosuje się tak drastycznych środków zabezpieczania należności jak w strategii konserwatywnej. Stosuje się tu łagodną politykę ściągania należności, co w konsekwencji może powodować wzrost ryzyka niewypłacalności. Nie obserwuje się odchodzenia klientów, raczej odnotowuje się niewielki wzrost sprzedaży.

Agresywną politykę kredytową zaleca się w trzech przypadkach¹⁰ :

- gdy przedsiębiorstwo wprowadza nowy produkt
- gdy dysponuje nadwyżką mocy produkcyjnych
- gdy sytuacja konkurencyjna na rynku wymaga prowadzenia takiej polityki.

Strategia elastyczna polega na przewadze strategii konserwatywnej nad agresywną i odwrotnie w zależności od warunków otoczenia. Ma formę pośrednią między strategiami wymienionymi powyżej.

⁷ *Ibidem*, s.725

⁸ Bień W.: *Ocena efektywności finansowania spółek kapitałowych*, Finanse – Serwis, Warszawa 2002, s.106

⁹ Neveu R.: *Fundamentals of Managerial Finance*, South-West Publishing Co, Cincinnati 1985, s.184

¹⁰ Berstein L.: *Financial Statement Analysis*, Irwin, Homewood 1988, s. 457-458

Magdalena Suska - Szczerbicka
OCENA WIARYGODNOŚCI I RYZYKA KREDYTOWEGO PRZEDSIĘBIORSTWA
DZIAŁAJĄCEGO W SEKTORZE ENERGETYKI WIATROWEJ

Przedsiębiorstwo określa swoją politykę kredytową poprzez zajęcie stanowiska jako przedsiębiorstwo zasilające swoich kontrahentów w kapitał. Zasilac może przez kredyt kupiecki. Przedsiębiorstwo może również samo korzystać z takiego źródła finansowania u innego partnera handlowego.

Dlatego też rozróżnia się dwie formy polityki kredytowej:¹¹

- Pozycja dostawcy kredytu – oznacza gotowość przedsiębiorstwa do finansowania swoich odbiorców, poprzez oferowanie im wydłużonego terminu zapłaty, jak również do szybkiego regulowania swoich zobowiązań.
- Pozycja odbiorcy kredytu – oznacza brak gotowości przedsiębiorstwa do finansowania swoich odbiorców, brak odroczonego terminu zapłaty, jak również do korzystania z wydłużonego terminu płatności u swojego dostawcy.

Poprzez określenie dynamiki sprzedaży przedsiębiorstwa możemy określić jego zdolność do samofinansowania się i zdolności do rozwoju. Również powinno się uwzględniać prognozowanie poziomu przyszłej sprzedaży produktów czy usług, która określa możliwości firmy i jej fazę cyklu koniunkturalnego.

3. Metody analizy wiarygodności przedsiębiorstwa i ryzyka kredytowego

Działalność gospodarcza związana jest z ciągłym podejmowaniem decyzji. Decyzje te podejmowane są w danych warunkach i w teraźniejszości, na podstawie informacji o przyszłych warunkach. To powoduje, że nigdy dokładnie nie oszacujemy przyszłych realii prowadzenia tej działalności i decyzje podjęte dzisiaj są obciążone ryzykiem. Ryzyko oznacza prawdopodobieństwo wystąpienia niekorzystnego zdarzenia lub też niebezpieczeństwo poniesienia porażki, straty.¹² Określane jako niebezpieczeństwo niezrealizowania celu założonego podczas podejmowania określonej decyzji.¹³ Podział ryzyka dokonuje się w oparciu o kryteria najważniejsze kryterium to: zasięg przedmiotowy ryzyka.

Biorąc pod uwagę to kryterium, można wyróżnić dwa rodzaje ryzyka:¹⁴

- Ryzyko systematyczne
- Ryzyko niesystematyczne

Ryzyko systematyczne to ryzyko, którego źródłem jest zewnętrzne otoczenie przedsiębiorstwa, stałe nie podlegające kontroli. Ryzyko to związane jest z warunkami politycznymi, ekonomicznymi, społecznymi i prawnymi.

Ryzyko niesystematyczne to ryzyko wewnętrzne przedsiębiorstwa, zmienne, związane z indywidualną działalnością przedsiębiorstwa, podlega kontroli przedsiębiorstwa. Dotyczy m.in. zarządzania, płynności finansowej, źródeł finansowania działalności.

¹¹ Block S.: Hirt G.: *Foundations of Financial Management*, Irwin Homewood 1987, s. 218-219

¹² Por. *Rachunkowość w zarządzaniu ryzykiem w przedsiębiorstwie*, red. naukowa Nowak E., PWE, Warszawa 2010, s.13

¹³ Por. Manikowski A., Tarapata Z.: *Ocena projektów gospodarczych. Modele i metody*, Difin, warszawa 2001, s.48

¹⁴ Rogowski W., Michalczewski A.: *Zarządzanie ryzykiem w przedsięwzięciach inwestycyjnych*, Oficyna Ekonomiczna, Kraków 2004, s. 24

Magdalena Suska - Szczerbicka
OCENA WIARYGODNOŚCI I RYZYKA KREDYTOWEGO PRZEDSIĘBIORSTWA
DZIAŁAJĄCEGO W SEKTORZE ENERGETYKI WIATROWEJ

Stosowane metody analizy ryzyka kredytowego należą do najbardziej skomplikowanych systemów zarządzania wykorzystywanych w przedsiębiorstwie. Mogą one być oparte na metodach:¹⁵

- jakościowych
- ilościowych
- mieszanych

Metody jakościowe opierają się na obserwacji czynników i zjawisk, których nie można sklasyfikować. Charakteryzują się dużą subiektywnością otrzymanych wyników.

Metody ilościowe oparte na danych mierzalnych. Wykorzystywane do udzielania kredytów dla małych odbiorców. Przybierają postać modelu numerycznego. Charakteryzują się sformalizowaną procedurą i obiektywizmem, możliwością ustalenia należności nieściągalnych.

Metody mieszane opierają się na danych mierzalnych i niemierzalnych, pozwalają na dokładniejszą ocenę ryzyka kredytowego. Są to najczęściej stosowane metody do oceny ryzyka kredytowego przedsiębiorstwa.

Metody wykorzystywane do oceny ryzyka kredytowego to:

- metoda punktowa
- metoda standardu kredytowego

Metoda punktowa analizuje się bilans przedsiębiorstwa, rachunek zysków i strat oraz przepływy pieniężne potencjalnego kredytobiorcy. W celu określenia jego zdolności do wywiązywania się ze zobowiązań wykorzystuje się analizę wskaźnikową.

Wielkości wskaźników porównuje się z wartościami granicznymi (dopuszczalnymi wyznaczanymi przez daną branżę, wartości pożądane), dopuszczalne, maksymalne, czy minimalne zdolności płatniczej klienta. Określone wartości wskaźników są punktowane, liczba nadanych punktów zależy od subiektywnej oceny ich wpływu na ryzyko. Suma punktów oznacza syntetyczną wielkość ryzyka kredytowego.

Metoda standardu kredytowego stanowi rozwinięcie metody punktowej. Obejmuje pięć standardów kredytowych ogólną charakterystykę kontrahenta, jego zdolność finansową, pokrycie kapitałowe, jakość aktywów, ogólne warunki otoczenia, w którym prowadzi działalność.¹⁶ Nadawana punktacja zależy od subiektywnej oceny analityka. Wykorzystuje się również analizę wskaźnikową w celu określenia zdolności kredytowej i pokrycia kapitałowego. Podstawa do ustalania ryzyka jest sporządzenie „drzewa analitycznego” danego przedsiębiorstwa, które ustala ocenę dla wszystkich charakterystyk standardu kredytowego.

¹⁵ Olszewski D.: *Zdolność płatnicza przedsiębiorstwa – koncepcje i metody oceny*, „Bank Kredyt”, 1992, nr 6;

¹⁶ Gup B.: *Principles of Financial Management ...*, op.cit., s.434-435

Magdalena Suska - Szczerbicka
OCENA WIARYGODNOŚCI I RYZYKA KREDYTOWEGO PRZEDSIĘBIORSTWA
DZIAŁAJĄCEGO W SEKTORZE ENERGETYKI WIATROWEJ

Możliwość pozyskania kredytowania przedsiębiorstwa nie zależy tylko i wyłącznie od zbadania jej ryzyka kredytowego, lecz przede wszystkim od zdolności przedsiębiorstwa do zwrotu zaciągniętego długu w określonym czasie. Do oceny tych możliwości służy analiza wiarygodności kredytowej przedsiębiorstwa.

Analiza wiarygodności (pewności i zgodności) kredytowej polega na ocenie:

- stopnia zadłużenia i wynikającego z niego ryzyka
- wiarygodności kredytowej, tj. możliwości obsługi długu - pokrywania rat kapitałowych i odsetek z własnych przychodów.

Wskaźnik pewności (zdolności) kredytowej wskazuje na zdolność przedsiębiorstwa do pokrywania zobowiązań efektywnych z wygospodarowanych nadwyżek środków pieniężnych. Obrazuje on możliwości zadłużenia się firmy, a przy odwróceniu wzoru pozwala stwierdzić, ile lat trwałaby spłata długów przy założeniu stałości nadwyżek środków w przyszłości (zadłużenie w latach). Wskaźnik zadłużenia w latach jest wskaźnikiem pojemnym informacyjnie i nie podlega deformacjom, cechuje go przejrzystość prezentowanych wyników.¹⁷ Pewność (zdolność) kredytowa oznacza możliwość spłaty całkowitych, efektywnych zobowiązań z wygospodarowanej w danym okresie nadwyżki finansowej.¹⁸

Wskaźnik wiarygodności kredytowej określa, możliwość przedsiębiorstwa w zakresie poniesienia bieżących kosztów finansowych, ile razy zysk z działalności gospodarczej firmy, łącznie z odpisami amortyzacyjnymi, pokrywa roczne spłaty kredytu wraz z odsetkami. Wskaźnik ustalany jest jako relacja zysku do należnych rat kapitałowych powiększonych o odsetki. Przyjmuje się, że wskaźnik ten nie powinien być niższy od 1,3 gdyż wtedy przedsiębiorstwo nie powinno mieć już trudności ze spłatą kredytów. Za optymalny poziom wskaźnika uznaje się wielkość 2,3.¹⁹ Wysoki wskaźnik świadczy o korzystnej wiarygodności przedsiębiorstwa. Jeżeli wskazuje poziom dużo wyższy niż 1 znaczy to, że przedsiębiorstwo po spłaceniu rat wraz z odsetkami posiada jeszcze środki na inne potrzeby. W ocenie poziomu zadłużenia i możliwości jego spłaty można się opierać na przychodach w postaci strumienia gotówki nadwyżek pieniężnych (*cash flow*) oraz tzw. zadłużenia efektywnego. Strumienie nadwyżek finansowych obejmują nie tylko zysk netto, lecz także część nadwyżki przeznaczoną na sfinansowanie odtworzenia zużytych środków trwałych.

Do oceny poziomu zadłużenia wykorzystuje się m.in. wskaźniki takie jak:

- wskaźnik ogólnego zadłużenia
- wskaźnik zadłużenia kapitału własnego
- wskaźnik ogólnego zadłużenia długoterminowego
- wskaźnik pokrycia długu z *cash flow*

¹⁷http://maczekbr.webpark.pl/9_zadluzenie_wyplacalnosc/0_zadluzenie_wyplacalnosc.htm#Analiza_wiarygodnosci_i_pewnosci_kredytowej

¹⁸ Skowronek-Mielczarek A., Leszczyński Z.: *Analiza działalności i rozwoju przedsiębiorstwa*, PWE, Warszawa 2008, s. 130-131

¹⁹ www.biznesplany24.pl

Magdalena Suska - Szczerbicka
OCENA WIARYGODNOŚCI I RYZYKA KREDYTOWEGO PRZEDSIĘBIORSTWA
DZIAŁAJĄCEGO W SEKTORZE ENERGETYKI WIATROWEJ

Wskaźniki oceny zdolności i wiarygodności kredytowej:²⁰

- wskaźnik zdolności kredytowej
- wskaźnik pokrycia obsługi długu
- wskaźnik pokrycia odsetek

Każdy z wymienionych wskaźników ma odmienną wartość poznawczą, dzięki czemu operowanie nim w zarządzaniu finansami umożliwia dokładne monitorowanie zadłużenia i stopnia ryzyka, jakie może powstać w razie powstania trudności w refinansowaniu dotychczasowych kredytów.

4. Ocena wiarygodności kredytowej przedsiębiorstwa działającego w sektorze energetyki wiatrowej na podstawie metody punktowej

Przedstawiona poniżej analiza wiarygodności kredytowej dotyczy przedsiębiorstwa działającego w branży energetyki wiatrowej w postaci spółki cywilnej od 2010 roku. Przedstawiciele spółki starają się o uzyskania środków zewnętrznych na finansowanie przedsięwzięcia inwestycyjnego polegającego na budowie trzech elektrowni wiatrowych.

Celem założonego przedsięwzięcia jest wypracowanie zysku z prowadzonej działalności w postaci sprzedaży energii elektrycznej wytworzonej przez trzy turbiny wiatrowe, które wspólnicy nabywają a, które stanowią odnawialne źródło energii. Przedsięwzięcie inwestycyjne obejmuje: zakup środków trwałych w postaci: trzech turbin wiatrowych wraz z infrastrukturą towarzyszącą służącą do przesyłu energii elektrycznej wytworzonej przez przedmiotową turbinę, w tym stacji transformatorowej, linii średniego napięcia; oraz budowę drogi dojazdowej, placu manewrowego i fundamentów pod turbinę, montaż i uruchomienie turbin wraz z infrastrukturą techniczną.

Łączny koszt inwestycji stanowi kwotę netto 7.500.000,00zł. Inwestorzy z własnych środków pokrywają wydatki inwestycyjne w wysokości netto 1.500.000,00zł tj. 20% całości planowanej inwestycji netto. Pozostałe nakłady inwestycyjne, tj. 6.000.000,00zł, mają zostać sfinansowane z kredytu inwestycyjnego, o który Inwestor zamierza ubiegać się w banku.

Na podstawie danych z bilansu i rachunku zysków i strat dokonano analizy wiarygodności (pewności i zgodności) kredytowej spółki na podstawie poniższych wskaźników.

Do oceny poziomu zadłużenia spółki wykorzystano wskaźniki:

1. wskaźnik ogólnego zadłużenia
$$\text{zobowiązania ogółem} \div \text{aktywa ogółem} = 7.391.875,00 \div 9.140.816,00 = 0,81$$

²⁰ Skowronek-Mielczarek A., Leszczyński Z.: *Analiza działalności...*, op.cit., s. 130

Magdalena Suska - Szczerbicka
OCENA WIARYGODNOŚCI I RYZYKA KREDYTOWEGO PRZEDSIĘBIORSTWA
DZIAŁAJĄCEGO W SEKTORZE ENERGETYKI WIATROWEJ

Wskaźnik przedstawia udział kapitałów obcych w finansowaniu majątku. Wskaźnik powinien zawierać się w przedziale 0,57 – 0,67, wysoki poziom wskaźnika świadczy o dużym ryzyku finansowym – utracie zdolności do zwrotu długów.

2. wskaźnik zadłużenia kapitału własnego
 $\text{zobowiązania ogółem} \div \text{kapitał własny} = 7.391.875,00 \div 2.747.593,00 = 2,69$

Wskaźnik ten informuje o poziomie zadłużenia kapitałów własnych spółki i relację kapitałów obcych do kapitałów własnych jako źródła finansowania przedsiębiorstwa. Przyjmuje się, że wielkość tego wskaźnika nie powinna być wyższa niż 1,0 dla przedsiębiorstw dużych i średnich oraz 3,0 dla przedsiębiorstw małych. Poziom badanego wskaźnika dla spółki mieści się w wyznaczonych granicach

3. wskaźnik ogólnego zadłużenia długoterminowego
 $\text{zobowiązania długoterminowe} \div \text{kapitał własny} = 7.391.785,00 \div 2.747.593,00 = 2,69$

Wskaźnik długu, ryzyka – dotyczy długów spłacanych w okresie dłuższym niż rok od daty sporządzenia bilansu, zadowalający poziom tego wskaźnika wynosi 0,5, za pożądany wskaźnik przyjmuje się przedział 0,5 – 1,0. Wskaźnik ogólnego zadłużenia badanej spółki nie mieści się w pożądanym przedziale, w przypadku przekroczenia przez ten wskaźnik poziomu 1,0 przedsiębiorstwo uważa się za silnie zadłużone.²¹

Do oceny zdolności kredytowej i wiarygodności spółki wykorzystano wskaźniki:

1. wskaźnik zdolności kredytowej
 $(\text{zysk netto} + \text{amortyzacja}) \div (\text{kapitał obcy} - \text{inwestycja krótkoterminowa}) =$
 $(3.163.860,00 + 529.500,00) \div (1.478.375,00 - 190.348,00) = 2,86$

Wskaźnik zdolności kredytowej przedstawia zdolność przedsiębiorstwa do pokrycia zobowiązań z nadwyżek środków pieniężnych. Obrazuje on możliwości zadłużenia się firmy. Wskaźnik informuje ile razy zysk z działalności pokrywa roczne spłaty kredytu długoterminowego i odsetek. Jest on najczęściej stosowanym wskaźnikiem w ocenie wiarygodności kredytowej. Jego minimalny poziom powinien być większy od 1, przyjmuje się 1,2 – 1,3. Uzyskany dla badanej spółki wskaźnik na poziomie 2,86 oznacza, że zysk z działalności może pokryć 2,86 razy roczne spłaty kredytu + odsetki.

2. wskaźnik pokrycia obsługi długu z cash flow
 $(\text{zysk przed opodatkowaniem} + \text{odsetki}) \div (\text{raty kapitałowe} + \text{odsetki}) =$
 $(3.906.000,00 + 120.000,00) \div (1.200.000,00 + 120.000,00) = 3,05$

²¹http://pl.wikipedia.org/wiki/Analiza_wska%C5%BAnikowa#Wska.C5.BAlik_zad.C5.82u.C5.BCenia_d.C5.82ugoterminowego

Magdalena Suska - Szczerbicka
OCENA WIARYGODNOŚCI I RYZYKA KREDYTOWEGO PRZEDSIĘBIORSTWA
DZIAŁAJĄCEGO W SEKTORZE ENERGETYKI WIATROWEJ

Wskaźnik ten określa, pokrycie obsługi długu z nadwyżki finansowej netto z cash flow . Optimum dla tego wskaźnika wynosi 1,5 tj. suma zysku przed opodatkowaniem wraz z amortyzacją powinna być o co najmniej 50% wyższa od rocznej raty kredytu wraz z odsetkami. Z badania wynika, że suma zysku przed opodatkowaniem jest znacznie wyższa niż 50% rocznej raty kredytu z odsetkami.

3. wskaźnik pokrycia odsetek

$$(\text{wynik finansowy brutto} + \text{odsetki}) \div \text{odsetki} = 4.026.000,00 \div 120.000,00 = 33,55$$

Wskaźnik ten określa zdolność przedsiębiorstwa do terminowej spłaty odsetek. Jeżeli zarówno odsetki, jak i raty kapitałowe muszą być płacone jednocześnie, nie ma potrzeby uwzględniania tego wskaźnika w wykonywanej analizie.

Dzięki przedstawionej analizie otrzymaliśmy dane, które pokazują jakie szanse ma przedsiębiorstwo na pozyskanie finansowania i jak jego sytuacja finansowa wpłynie na decyzję banku. Zdaniem autora wskaźniki poziomu zadłużenia przedstawione powyżej obrazują poziom zadłużenia, niosąc spore ryzyko, jednak wskaźniki zdolności kredytowej i wiarygodności spółki pokazują, że pokrycie rat i odsetek kredytu w związku z realizacją inwestycji nie powinno stwarzać problemów. W przypadku realizacji inwestycji w elektrownie wiatrowe łatwo oszacować przepływy pieniężne na poszczególne lata, z uwagi chociażby na fakt, że każdy producent turbin dokładnie określa parametry pracy i moce wytwórcze energii przy określonej sile wiatrów, łatwo też ustalić siłę wiejących wiatrów w Polsce.

Podsumowując należy stwierdzić, że z zależności jakie zachodzą w zasobach finansowych przedsiębiorstwa i odpowiednio ukształtowane relacje między poszczególnymi kapitałami przyczyniają się do określonego poziomu działania przedsiębiorstwa. Poziom stanu zadłużenia i ocena wiarygodności kredytowej daje możliwość rozpoznania zdolności dalszego rozwoju i kredytowania lub też jego braku. Przedsiębiorcy zanim podejmą decyzje o wzięciu kredytu często we własnym zakresie dokonują wstępnych analiz biorąc pod uwagę ryzyko związane z jego działalnością oraz stabilnością przepływów pieniężnych, jednak ich oceny są często stronicze i zbyt optymistyczne. Dopiero analitycy bankowi poddając analizie przedstawione dane finansowe kreują wartości wskaźników danej branży na poziomie rzeczywistym i charakteryzuje wiarygodność przedsiębiorstwa i ryzyko zadłużenia.